Gen.2.1 מצוות השבת

משה צפור – הקבלות ומערכת השוואות במקרא
מכללת גבעת ושינגטון
המחלקה לתנ"ך, אוניברסיטת בר-אילן

בר' ב 1–3	שמ' כ 8–11	דב' ה 12–15	שמ' כג 12	שמ' לד 21	שמ' לה 2–3	ו' כג 3	שמ' לא 15	שמ' לא 14	שמ' לא 16–17	שמ' לא 13	יחז' כ 12	יחז' כ 20
	8 זָכוֹר	12 שָׁמוֹר						וּשְׁמַרְתֶּם	16 וְשָׁמְרוּ	{*תִּשְׁמֹרוּ*}		{*קָדַשְׁתִּי*}
	אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת	אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת						אֶת הַשַּׁבָּת	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	אֵת	וְגַם	
	לְקַדְּשׁוֹ	לְקַדְּשׁוֹ						כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם	אֶת הַשַּׁבָּת	אֶת שַׁבְּתֹתַי	אֶת שַׁבְּתֹתַי	וְאֶת שַׁבְּתוֹתַי
		כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ							[...]	תִּשְׁמֹרוּ	נָתַתִּי לָהֶם	קַדֵּשׁוּ
1 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם	9 שֵׁשֶׁת יָמִים	13 שֵׁשֶׁת יָמִים	שֵׁשֶׁת יָמִים	21 שֵׁשֶׁת יָמִים	2 שֵׁשֶׁת יָמִים	שֵׁשֶׁת יָמִים	שֵׁשֶׁת יָמִים					
	תַּעֲבֹד	תַּעֲבֹד		תַּעֲבֹד								
2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי												
מְלַאכְתּוֹ	וְעָשִׂיתָ	וְעָשִׂיתָ	תַּעֲשֶׂה		תַּעֲשֶׂה	תַּעֲשֶׂה	יַעֲשֶׂה					
אֲשֶׁר עָשָׂה χ	כָּל מְלַאכְתֶּךָ	כָּל מְלַאכְתֶּךָ	מַעֲשֶׂיךָ		מְלָאכָה	מְלָאכָה	מְלָאכָה					
וַיִּשְׁבֹּת	10 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי	14 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי					
					יִהְיֶה לָכֶם							
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי χ	שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ	שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ	תִּשְׁבֹּת		קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיְיָ	שַׁבָּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ	שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיְיָ					
מִכָּל מְלַאכְתּוֹ	לֹא תַעֲשֶׂה	לֹא תַעֲשֶׂה			כָּל הָעֹשֶׂה	כָּל מְלָאכָה	כָּל הָעֹשֶׂה		מְחַלְלֶיהָ			
אֲשֶׁר עָשָׂה χ	כָּל מְלָאכָה	כָּל מְלָאכָה			בּוֹ מְלָאכָה	לֹא תַעֲשׂוּ	מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת					
					יוּמָת		מוֹת יוּמָת		מוֹת יוּמָת —			
			לָמַעַן יָנוּחַ						כִּי כָל הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה			
	אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ	אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ		בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת	3 לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל				וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ			
	עַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ	וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ			מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת							
		וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ	שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ									
			וְיִנָּפַשׁ						17 {*וַיִּנָּפַשׁ*}			
	וּבְהֶמְתֶּךָ וְגִרְךָ	וְכָל בְּהֶמְתֶּךָ וְגִרְךָ	בֶּן אֲמָתְךָ וְהַגֵּר									
	אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ	אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ	{*לְמַעַן יָנוּחַ*									
		לְמַעַן יָנוּחַ										
		עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ										
3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים	{11 *עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ*											
אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי	*אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת*											
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ	*וַיְקַדְּשֵׁהוּ*}											
כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ	11 כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ											
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת	אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ											
	אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם											
	וַיָּנַח											
	בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי											
	עַל כֵּן בֵּרַךְ											
	יְיָ											
	אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת											
	וַיְקַדְּשֵׁהוּ											
	{10 *שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ*}	15 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם		{2 *שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיְיָ*}	שַׁבָּת הִוא לַיְיָ	*שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיְיָ*}		{*כִּי קֹדֶשׁ הִוא לָכֶם*}	17 כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ	➢ כִּי אוֹת הִוא	➢ לִהְיוֹת לְאוֹת	➢ וְהָיוּ לְאוֹת
		וַיֹּצִאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם				בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם			אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ	בֵּינִי	בֵּינִי	בֵּינִי
		בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה							וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	וּבֵינֵיכֶם ➢	וּבֵינֵיהֶם ➢	וּבֵינֵיכֶם ➢
								χ	שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ	לְדֹרֹתֵיכֶם	לָדַעַת	לָדַעַת
		עַל כֵּן צִוְּךָ							בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	כִּי אֲנִי יְיָ	כִּי אֲנִי יְיָ	כִּי אֲנִי יְיָ
		יְיָ אֱלֹהֶיךָ							אוֹת הִוא לְעֹלָם ➢	מְקַדִּשְׁכֶם	מְקַדִּשְׁכֶם	אֲלֹהֵיכֶם
		לַעֲשׂוֹת										
		אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת										
		{14 *שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ*}										

ראו גם:

שמ' טז 23: הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁ לַיְיָ מָחָר

שמ' טז 26: שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ

למבנה **'ששת ימים... יום השביעי...'** ראו לדוגמה: שמ' טז 26; כד 16; דב' טז 8; יהושע ו 3–4, 14–15; על פי י' זקוביץ, **הדגם הספרותי שלושה-ארבעה במקרא**, חיבור לשם קבלת תואר דוקטור, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשל"ח.

☜ Gen.17.9 "אות ברית" – מצוות שבת ומצוות מילה, ועונש על מפריה

לוח הסימנים

על מהותו של המפעל, מטרתו ושיטתו, ראו: מתווה